

mere grundlag for en råstofplanlægning omfattende råstofferne: grus, sand, sten, ler m. v. på land. Et sådant materiale må omfatte en kortlægning af de tilgængelige ressourcer, en oversigt over råstofforbruget samt en vurdering af det fremtidige behov. I nær fremtid vil der af en arbejdsgruppe, nedsat af miljøministeriet, blive afgivet en beretning, som kan danne grundlag for de videre overvejelser.

Af sektorer uden for miljøministeriets område, der har væsentlig betydning for arealanvendelsen, skal nævnes:

Trafikområdet, først og fremmest veje, baner, flyvepladser og havne. En samlet vejplanskitse er udsendt i marts 1975, og der er dermed tilvejebragt et udgangspunkt for vurderingen af vejenes rolle i lands- og regionplanlægningen. DSB venter i løbet af 1975 at kunne fremlægge en plan for jernbanedriften frem til 1990. Et udvalg for almenflyvning og offentlige flyvepladser arbejder med udarbejdelsen af principielle retningslinier for en politik for disse spørgsmål uden for hovedstadsregionen. Ministeren for offentlige arbejder forbereder en lovgivning om trafikhavne, hvori indgår bestemmelser om udarbejdelse af en landshavneplan.

Landbruget anvender 69 pct. af landets samlede areal. Landbrugsministeren vil iværksætte en bonitetsundersøgelse for at tilvejebringe et grundlag for mere systematiske overvejelser over landbrugets interesser i arealer med forskellig bonitet og beliggenhed. Denne undersøgelse kan indgå i regionplanlægningen ved bedømmelsen af, hvilke arealer der skal anvendes til byvækst (jfr. den nævnte foreslåede bestemmelse i regionplanloven herom). Et ekspertudvalg under landbrugsministeriet har netop afgivet en indstilling om retningslinier for en landsomfattende klassificering af landbrugsjorden.

Endelig skal *saneringsplanerne* nævnes. Vi vil intensivere arbejdet med at opstille generelle retningslinier for indsatsen på byfornyelsesområdet og med hensyn til de ældre bycentres fremtidige rolle i det samlede bymønstre. For at tilvejebringe et bedre grundlag for en prioritering af denne indsats vil vi fortsætte bestræbelserne for at få de kommuner, der ifølge saneringsloven af

1969 skal udarbejde tidsfølgeplaner for saneringen, til at færdiggøre dem.

Vi vil som nævnt arbejde for en fortsat vedligeholdelse og modernisering af den ældre boligmasse og på at bevare flest muligt boliger — hvor dette kan lade sig gøre — ved gennemførelse af saneringsplaner. Det skal i denne forbindelse også nævnes, at boligministeren har fremsat forslag om ændring af saneringsloven med henblik på at lette mulighederne for at gennemføre moderniseringer og gårdanlæg i tilknytning til saneringer, ligesom der er vedtaget en lov om statstilskud til isolering, forbedring, istandsættelse, vedligeholdelse m. v. af helårsboliger.

Den sammenfattende fysiske planlægning.

En sammenfattende fysisk planlægning har først og fremmest til opgave at sikre den mest hensigtsmæssige anvendelse af de givne arealressourcer ved at tilvejebringe et grundlag for at bedømme de enkelte arealanvendelsesønsker ud fra en samfundsmæssig helhedsbetragtning.

I forbindelse med den planlovreform, vi har gennemført i de senere år, og hvis hovedetaper var by- og landzoneloven fra 1969, lands- og regionplanloven fra 1973 og nu kommuneplanloven, har tinget beskæftiget sig indgående med den fysiske planlægning. Jeg skal derfor i denne sammenhæng blot fremhæve, at den decentralisering, der har været den røde tråd gennem planlovsreformen, forudsætter, at vi fra statens side udformer generelle retningslinier for den regionale og kommunale planlægning.

Sådanne retningslinier skal tjene til at sikre planlægningens standard. Vi kan derved undgå mange af de situationer, hvor der ellers ville opstå tvivl om statens beføjelser til at gribe ind, og vi vil på forhånd kunne gøre grundlaget for godkendelsen af regionplanerne klart.

Jeg har allerede nævnt nogle af de generelle retningslinier, der kan være tale om i forbindelse med byvækstens placering og bebyggelsesmønstret i de enkelte dele af landet. Jeg har også været inde på nogle af de hovedsynspunkter, der bør lægges til grund for disse retningslinier: Bymønstrets funktionelle sammenhæng, genanvendelses-synspunktet og hensynet til at sikre reelle muligheder for et frit bosætningsvalg.